

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn i Fridtjuv Bergskolan årskurs 4–6,
Fridtjuv Bergskolan obligatorisk särskola årskurs
4–6, Boets skola årskurs 4–6 samt Lysingskolan
årskurs 7–9
i Ödeshögs kommun

Tillsyn i grundskolan årskurs 4–9

Ödeshögs kommun

2010-06-03

2 (27)

Dnr 43-2010:336

Rektor
Grundskolor årskurs 4-9
Ödeshögs kommun

Tillsyn i Boets skola, Fridtjuv Bergskolan och Lysingskolan Ödeshögs kommun

Grundskola årskurs 4–9

Obligatorisk sarskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Boets skola, Fridtjuv Bergskolan samt Lysingskolan och Ödeshögs kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen visar att alla elever inte når de nationella kunskapsmålen för årskurs 5. Måluppfyllelsen för eleverna i årskurs 7–9 uppvisade för 2009 ett mycket gott resultat. Tillsynen visar dock att innevarande år inte har samma goda resultat. Av intervjuerna framgår att det inte har gjorts några grundliga analyser som kan förklara orsakerna till varför resultaten har försämrats i förhållande till föregående år. Några av de orsaker som anges till resultatet för 2009 är lägre elevantal i klasserna och mer målinriktade elever. Skolinspektionen vill påpeka vikten av att skolan anpassar undervisningen och erbjuder stöd i rimlig omfattning för att kompensera faktorer som kan försvåra elevernas måluppfyllelse.

Ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att kunna sätta in adekvata åtgärder för ökad måluppfyllelse. På skolorna finns ambitioner att bedriva ett sådant arbete. Kvalitetsarbetet är dokumenterat på respektive skola och i årskurs 4-6

har rektor kännedom om elevresultat och stödinsatser på elevnivå samt samlade resultat av de nationella ämnesproven. Rektor har ett stort ansvarsområde och har en god bild av hur undervisningen bedrivs och hur stödet till eleverna fungerar. Dock behöver rektor ytterligare arbeta med analys av resultat och förslag till åtgärder på skolnivå. Skolinspektionen vill särskilt påpeka vikten av att de särskilda stödinsatserna i årskurs 7–9 utvärderas.

Det har vid tidpunkten för tillsynen genomförts ett utvecklingsarbete med god kvalitet för att dokumentera elevernas kunskapsutveckling på individnivå i form av individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Lärare från alla skolor och ämnen inom kommunen har varit delaktiga i framtagandet av dessa dokument. De skriftliga omdömen som ges i årskurs 4–6 omfattar dock inte samtliga ämnen som eleverna får undervisning i. De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen för årskurs 7–9 behöver också utvecklas så att de i större utsträckning är kopplade till de nationella kunskapsmålen.

I arbetet med att nå en hög måluppfyllelse är det av vikt att lärares ämneskompetens används på bästa sätt. Under de senaste fem åren har resultaten i engelska på de nationella ämnesproven i årskurs 5 sjunkit. Det är oroväckande att det i årskurserna 4–6 finns lärare som saknar utbildning i engelska och som undervisar i detta ämne.

Rektor har en ambition att skapa en tydlig röd tråd från årskurs 4 till årskurs 9 och eleverna i årskurs 4–6 fasas in mot de senare åren på grundskolan genom att vissa ämnen läses på Lysingskolan.

Eleverna i årskurs 4–9 upplever sin skoldag som trygg och skolorna har skrivit planer mot kränkande behandling där elevmedverkan är synlig och där arbetsgången är definierad om incidenter skulle inträffa. Dock behöver ordningsreglerna för årskurs 7–9 revideras och förankras bland elever och lärare. Det har framkommit att det vid ett tillfälle förekommit att en lärare allvarligt har kränkt en elev. Personalen får enligt 14 a kap. skollagen inte utsätta en elev för kränkande behandling och skolan kan inte undgå kritik även om rektorn omgående har vidtagit åtgärder. Skolans personal har i samband med händelsen utgått ifrån de planer och rutiner som finns vid skolan och vidtagit de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Det är dock av stor vikt att det fortsatta förebyggande arbetet utvecklas för att förhindra att ytterligare kränkningar uppstår.

Det är anmärkningsvärt att det fortfarande saknas beslut om att undervisning i svenska som andraspråk ska bedrivas samt möjligheten att erbjuda modersmålsundervisning och ge stöd i form av studiehandledning på modersmål. Vid förra inspektionen uppmärksammades detta av Skolverket (Dnr 53-2007:3382). Även om det pågår ett utveck-

lingsarbete saknades dessa möjligheter för elever med annat modersmål än svenska vid tidpunkten för tillsynen och det är av stor vikt att man skyndsamt vidtar åtgärder.

Skolinspektionen har i tillsynen av Boets skola årskurs 4–6 identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar för att lägst nå målen för utbildningen (Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Skolan upprättar inte skriftliga omdömen i alla ämnen (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat regelbundet utvärderas (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Skolan erbjuder inte modersmålsundervisning i enlighet med författningarna (2 kap. 9 § grundskoleförordningen).
- Studiehandledning på modersmålet ges inte. (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan erbjuder inte svenska som andraspråk enligt författningarna (2 kap. 15 § grundskoleförordningen).

Skolinspektionen har i tillsynen av Fridtjuv Bergskolan årskurs 4–6 identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar för att lägst nå målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Skolan upprättar inte skriftliga omdömen i alla ämnen (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat regelbundet utvärderas (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Skolan erbjuder inte modersmålsundervisning i enlighet med författningarna (2 kap. 9 § grundskoleförordningen).
- Studiehandledning på modersmålet ges inte. (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan erbjuder inte svenska som andraspråk enligt författningarna (2 kap. 15 § grundskoleförordningen).

Tillsyn i grundskolan årskurs 4–9

Ödeshögs kommun

2010-06-03

5 (27)

Dnr 43-2010:336

Skolinspektionen har i tillsynen av Fridtjuv Bergskolan; obligatorisk sarskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat regelbundet utvärderas (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).

Skolinspektionen har i tillsynen av Lysingskolan årskurs 7–9 identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Innehållet i de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen motsvarar inte författningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn behöver förbättra arbetet med en likvärdig bedömning och betygssättning (1 kap. 2 § skollagen; Lpo 94, 2.8 rektors ansvar).
- Rektorn behöver vidta åtgärder för att de särskilda stödinsatserna utvärderas (Lpo 94 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn och lärarna arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning (4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skolans ordningsregler är inte upprättade tillsammans med och inte förankrade bland eleverna (6 kap. 8b § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.1 Normer och värden).
- Rektor behöver förbättra skolans förebyggande arbete och åtgärder vid kränkande behandling (14 a kap. 10 § skollagen).
- Skolan erbjuder inte språkval och modersmålsundervisning i enlighet med författningen (2 kap. 18 § grundskoleförordningen; 2 kap. 9 § grundskoleförordningen).
- Särskilt stöd i samtliga ämnen ges inte till elever som har svårigheter i skolarbetet (4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 4 § grundskoleförordningen).
- Studiehandledning på modersmålet ges inte till elever som är i behov av detta (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektor fattar inte beslut enligt bestämmelserna. (2 kap. 15 §, 5 kap. 4, 10 §§ grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2–5

Tillsyn i grundskolan årskurs 4–9

Ödeshögs kommun

2010-06-03

6 (27)

Dnr 43-2010:336

Rektor och Ödeshögs kommun har ansvar för att skolornas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Ödeshögs kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Ödeshögs kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Christina Aro Östgren och utredarna Rut Hård af Segerstad och Jon Torkelstam samt avdelningsjurist Carin Holtz.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Anders Kennberg
Undervisningsråd/föredragande

Kathrin Hansson
Utredare/föredragande

Kopia till:
Ödeshögs kommun

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Boets skola årskurs 4-6
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Fridtjuv Bergskolan årskurs 4-6
Bilaga 4	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Fridtjuv Bergskolan; obligatorisk sarskola
Bilaga 5	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Lysingskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Ödeshögs kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Fridtjuv Bergskolan den 14–15 april 2010, Lysingskolan den 16 och den 21 april 2010 samt Boets skola den 29 april 2010. Rektor intervjuades hos Skolinspektionen den 28 april 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Boets skola, Fridtjuv Bergskolan och Lysingskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Boets skola, Fridtjuv Bergskolan och Lysingskolan intervjuades rektor, lärare, elevvårdspersonal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolorna

Boets skolas grundskoleklasser årskurs 4–6 utgör tillsammans med Fridtjuv Bergskolan årskurserna 4–6, Fridtjuv Bergskolan obligatorisk särskola samt Lysingskolan årskurs 7–9 en verksamhet under namnet Ödeshögs kommunala skola år 4–9. Undervisningen i årskurs 4–6 är åldersintegrerad.

Personalen är organiserad i ett arbetslag med en arbetslagsledare som varannan vecka har ledningsgruppsmöten med rektor och övriga arbetslagsledare. Skolorna inom Ödeshögs kommunala skola år 4–9 leds av en och samma rektor.

För grundskolan i Ödeshög finns ett centralt elevstödsteam som består av skolsköterska, kurator, studie- och yrkesvägledare, rektor, speciallärare/specialpedagog samt representanter från arbetslagen.

Tabell 1. Antal elever Boets skola, grundskolan årskurs 4–6

Boets skola	Antal elever
Grundskola årskurs 4–6	22

Källa: Skolans egna uppgifter 2010-03-22

Boets skola årskurs 4–6 är belägen 12 kilometer utanför Ödeshög och undervisningen bedrivs i lokaler som delas med elever och personal från Boets skolas förskoleklass och grundskola årskurs 1–3. Elever i årskurs 6 har sin undervisning i språkval, musik, engelska, slöjd, bild samt idrott och hälsa på Lysingskolan. Språkval i svenska genomförs på Fridtjuv Bergskolan.

Tabell 2. Antal elever Fridtjuv Bergskolan, grundskolan årskurs 4–6 samt obligatorisk särskola

Fridtjuv Bergskolan	Antal elever
Grundskola årskurs 4–6	150
Obligatorisk särskola	5

Källa: Skolans egna uppgifter 2010-03-22

Fridtjuv Bergskolans grundskoleklasser årskurs 4–6 utgör tillsammans med Boets skola årskurserna 4–6 samt Lysingskolan årskurs 7–9 en verksamhet under namnet Ödeshögs kommunala skola år 4–9. Personalen är organiserad i ett arbetslag med en arbetslagsledare som varannan vecka har ledningsgruppsmöten med rektor och övriga arbetslagsledare.

Fridtjuv Bergskolan årskurs 4–6 är centralt belägen i Ödeshög och undervisningen bedrivs i lokaler som delas med elever och personal från Fridtjuv Bergskolans förskoleklass och grundskola årskurs 1–3. Elever i årskurs 6 har sin undervisning i språkval, kemi, fysik, bild, musik samt idrott och hälsa på Lysingskolan.

På skolan finns fem elever som är mottagna i särskolan och integrerade i grundskolan. Denna verksamhet bedöms i ett särskilt protokoll.

Tabell 3.: Antal elever på Lysingskolan

Lysingskolan	Antal elever
Grundskola årskurs 7–9	204
Obligatorisk särskola	3

Källa: Lysingskolans egna uppgifter 2010-05-04

Lysingskolan finns i Ödehögs tätort och erbjuder utbildning för grundskolans årskurser 7–9 samt obligatorisk särskola. I Lysingskolan finns också en s.k. internationell klass. Den s.k. internationella klassen erbjuder förberedande undervisning inför en fortsatt skolgång i grundskolan.

Tillsynsprotokoll för Boets skola årskurs 4–6

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygg lärandemiljö

Enskild elevs rätt

Bedömning

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper – måluppfyllelse av kursplanernas mål i samtliga ämnen årskurs 5

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar för att lägst nå målen för utbildningen i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Den sammanställning av kunskapsresultat som inkommit i samband med tillsynen visar att eleverna i årskurs 5 når de nationella målen för bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, slöjd och teknik. Det finns några elever som ej når målen i svenska, engelska och musik och någon elev når ej målen i biologi, fysik, geografi, historia, kemi, religionskunskap och samhällskunskap.

I sammanställningen av resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 5 2009 redovisas en försämring av resultaten i samtliga tre ämnen mellan åren 2005 och 2009, men framför allt i engelska är denna nedåtgående trend tydlig. År 2009 hade 84,7 procent av eleverna i årskurs 5 nått kravnivån i svenska, 74,6 procent i engelska och i matematik nådde 81,4 procent av eleverna kravnivån i årskurs 5.

Sammanställningen av resultat från de nationella ämnesproven 2009 gäller för samtliga skolor som bedriver undervisning i årskurs 4-6.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver ge skriftliga omdömen i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Boets skola ges skriftliga omdömen i ämnesblock i de naturorienterande ämnena och i de samhällsorienterande ämnena. Detta är möjligt i de lägre årskurserna men för de årskurser där det finns nationella mål ska bedömningen relateras till samtliga fastställda mål i ämnena geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap som ingår i det samhällsorienterande ämnesblocket samt ämnena biologi, fysik och kemi som ingår i det naturorienterande blocket. De skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av saknar även bedömningar av andra ämnen, såsom bild, slöjd och teknik.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning**

Skolinspektionen bedömer att rektorn vid Boets skola i större utsträckning behöver ta ansvar för att kunskapsresultaten regelbundet följs upp och utvärderas i samtliga ämnen på skolnivå och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Tillsynen visar att det saknas ett strukturerat arbete där skolan regelbundet följer upp och utvärderar verksamhetens kunskapsresultat samt låter detta arbete ligga till grund för att vidta åtgärder som leder till ökad måluppfyllelse. Resultaten från de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik för årskurs 5 är redovisade i samlad form för alla skolor som bedriver undervisning i årskurs 4–6. Av sammanställningen framgår inte måluppfyllelsen för varje skola. Detta försvårar möjligheten att utvärdera, analysera och föreslå åtgärder på skolnivå som syftar till högre måluppfyllelse.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och val****Bedömning:**

Skolan erbjuder inte modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

2 kap. 9 § grundskoleförordningen

Motivering:

Rektorn har genomfört en inventering och det finns elever med rätt till modersmålsundervisning men någon undervisning erbjuds inte.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Studiehandledning på modersmålet ges inte.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Bland eleverna på Boets skola finns behov av studiehandledning på modersmålet, men det finns inte tillgång till detta stöd.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektorns beslutfattande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att svenska som andraspråk inte erbjuds i enlighet med bestämmelserna.

Författningsstöd:

2 kap. 15 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Boets skola finns elever med annat modersmål som har behov av att läsa svenska som andraspråk. Svenska som andraspråk är ett ämne med en egen kursplan och eleven ska få undervisning i antingen svenska eller svenska som andraspråk. På Boet finns ingen undervisning i svenska som andraspråk.

Tillsynsprotokoll för Fridtjuv Bergskolan årskurs 4–6

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygg lärandemiljö

Enskild elevs rätt

Bedömning

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper – måluppfyllelse av kursplanernas mål i samtliga ämnen årskurs 5

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar för att nå lägst målen för utbildningen i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Den sammanställning av kunskapsresultat som inkommit i samband med tillsynen visar att enstaka elever i årskurs 5 inte når målen för ämnena teknik, fysik, kemi samt hem- och konsumentkunskap. Det finns flera elever som inte når målen i engelska, matematik och svenska.

I sammanställningen av resultaten av de nationella ämnesproven årskurs 5 2009 redovisas en försämring av resultaten i matematik och engelska mellan åren 2005 och 2009, men framför allt i engelska är denna nedåtgående trend tydlig. År 2009 hade 84,7 procent av eleverna i årskurs 5 nått kravmålen i svenska, 74,6 procent i engelska och i matematik nådde 81,4 procent av eleverna målen i årskurs 5.

Sammanställningen av resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5 2009 gäller för samtliga skolor som bedriver undervisning i årskurs 4–6.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver ge skriftliga omdömen i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Lärarna vid Fridtjuv Bergskolan ger skriftliga omdömen i ämnesblock i de naturorienterande ämnena och i de samhällsorienterande ämnena. Detta är möjligt i de lägre årskurserna men för de årskurser där det finns nationella mål ska bedömningen relateras till samtliga fastställda mål i ämnena geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap som ingår i det samhällsorienterande ämnesblocket samt ämnena biologi, fysik och kemi som ingår i det naturorienterande blocket. Skriftliga omdömen ges inte heller i ämnet teknik.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning**

Skolinspektionen bedömer att rektorn vid Fridtjuv Bergskolan i större utsträckning behöver ta ansvar för att kunskapsresultaten regelbundet följs upp och utvärderas i samtliga ämnen på skolnivå och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Tillsynen visar att det saknas ett strukturerat arbete där skolan regelbundet följer upp och utvärderar verksamhetens kunskapsresultat samt låter detta arbete ligga till grund för att vidta åtgärder som leder till ökad måluppfyllelse. Resultaten från de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik för årskurs 5 är redovisade i samlad form för alla skolor som bedriver undervisning i årskurs 4–6. Av sammanställningen framgår inte måluppfyllelsen för varje skola. Detta försvårar möjligheten att utvärdera, analysera och föreslå åtgärder på skolnivå som syftar till högre måluppfyllelse.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och val****Bedömning:**

Skolan erbjuder inte modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

2 kap. 9 § grundskoleförordningen

Motivering:

Rektor har genomfört en inventering och det finns behov av modersmålsundervisning i arabiska men någon undervisning erbjuds emellertid inte.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Studiehandledning på modersmålet ges inte.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Bland eleverna på Fridtjuv Bergskolan skola finns behov av studiehandledning på modersmålet, men det finns inte tillgång till detta stöd.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektorns beslutfattande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att svenska som andraspråk inte erbjuds i enlighet med bestämmelserna

Författningsstöd:

2 kap. 15 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Fridtjuv Bergskolan är inte svenska som andraspråk ett eget ämne, utan används som stöd för elever med annat modersmål.

Svenska som andraspråk är ett ämne med egen kursplan och eleven ska få undervisning i antingen svenska eller svenska som andraspråk.

Tillsynsprotokoll för Fridtjuv Bergskolan årskurs 4–6; obligatorisk särskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☐

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☐

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygg lärandemiljö

☐

Enskild elevs rätt

Bedömning

☐

Undervisningstid och val

☐

Särskilt stöd

☐

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn vid Fridtjuv Bergskolan i större utsträckning behöver ta ansvar för att kunskapsresultaten regelbundet följs upp och utvärderas i samtliga ämnen på skolnivå och använder detta underlag för att arbeta mot målen efter elevernas förutsättningar

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Tillsynen visar att det saknas ett strukturerat arbete där skolan regelbundet följer upp och utvärderar verksamhetens kunskapsresultat samt låter detta arbete ligga till grund för att vidta åtgärder som leder till ökad måluppfyllelse. Dock har skolan en god bild av resultaten på individnivå.

Tillsynsprotokoll för Lysingskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygg lärandemiljö

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar för att lägst nå målen för utbildningen i samtliga ämnen.

Författningsstöd

Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, 2.2 Kunskaper.

Motivering:

Meritvärdet för Lysingskolan har under perioden 1999–2009 varierat och för flertalet år legat under motsvarande värde för riket. Undantaget är 2000 och 2004 då skolan uppnådde ett resultat som var i paritet med riket samt 2009 då skolan nådde ett resultat som var betydligt över rikets; 220,4 mot rikets 209,3.

Utifrån sammanställningar av kunskapsresultaten för innevarande läsår i form av terminsbetyg från årskurs 8 och 9 samt resultat från nationella prov konstaterar Skolinspektionen att måluppfyllelsen har sjunkit i förhållande till föregående läsår. En icke oväsentlig del av eleverna i de nämnda årskurserna saknar i dagsläget betyg i ett antal av skolans ämnen. Det finns också elever som endast har betyg i ett enstaka ämne.

Ett centralt mått för hur väl en skola och dess huvudman lyckas med kunskapsuppdraget är hur stor andel av eleverna som når målen i samtliga ämnen. År 2009 nådde nio av tio elever i Ödeshögs kommun minst betyget Godkänt i alla ämnen i slutet av årskurs 9, resultatet var särskilt gott för pojkar som i synnerligen hög utsträckning nådde målen i samtliga ämnen. Dock har andelen elever som når målen i alla ämnen varierat över en femårsperiod. Under åren 2007–2008 nådde var tredje elev inte målen i alla ämnen i Ödeshögs kommun. År 2008 saknade nästan varannan flicka som gick ut årskurs 9 betyg i ett eller flera ämnen. Detta gäller särskilt biologi, fysik, kemi, idrott och hälsa där 20–30 procent av flickorna inte nådde betyget Godkänt i slutet av årskurs 9, vilket är en betydligt högre andel jämfört med riket.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering****Bedömning:**

Innehållet i de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen motsvarar inte författningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Granskningen av innehållet i de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen visar att dessa innehåller beskrivningar som snarare utgår från elevernas beteendemässiga mönster än relevanta noteringar som kan härledas till de nationella kunskapsmålen. Därmed saknas stöd för en fortsatt utveckling mot en högre måluppfyllelse.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn behöver förbättra arbetet med en likvärdig bedömning och betygssättning.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen; Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Av intervjuer med lärare och elever framgår att flertalet lärare beskriver mål och betygskriterier för eleverna. Lärarnas bedömning och betygssättning har emellertid överlåtit på den enskilde läraren. På skolan saknas stöd för lärarens bedömning och betygssättning i form av övergripande diskussioner i flertalet ämnen förutom den gemensamma rättningen av nationella ämnesproven och den påföljande uppföljningen inom de ämnen som omfattas av proven. Behov av ytterligare diskussioner och stöd från rektorns sida framträder i intervjuerna på skolan.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn behöver vidta åtgärder för att de särskilda stödinsatserna utvärderas

Författningsstöd:

Lpo 94 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Av tillsynen framgår att behovet av särskilt stöd utreds och de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har granskat visar att det finns en uppföljning av de insatser som har vidtagits på individnivå. Det ligger också i rektorns ansvar att utvärdera skolans samlade stöd till eleverna i förhållande till det resultat som uppnås. Lysingskolan saknar en övergripande utvärdering av de särskilda stödinsatserna i syfte att skapa förutsättningar för en högre måloppfyllelse.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektorn och lärarna arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Av intervjuerna framgår att det inte är en självklar del av undervisningen att inbjuda eleverna till ett deltagande i utformandet av undervisningen. Det varierar således mellan lärarna så att det finns lärare som inbjuder till detta medan det inte är ett återkommande inslag för andra. Av intervjuerna framgår också att de foras för inflytande i form av elevråd och klassråd som finns på skolan inte erbjuder ett reellt inflytande. I elevintervjuer framgår att elevernas önskemål och frågor i elevrådet förblir obesvarade och att klassrådet i första hand fungerar som informationskanal för klassföreståndarna. Av intervjuerna framgår vidare att skolan har s.k. elevplanerad tid, ept, där avsikten är att elevernas inflytande ska vara stort. Organisationen under året har dock inte fungerat p.g.a. att det har saknats information och lärare för att möta elevernas behov.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygg lärandemiljö****Bedömning:**

Skolans ordningsregler är inte upprättade tillsammans med och inte förankrade bland eleverna.

Författningsstöd:

6 kap. 8b § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.1 Normer och värden

Motivering:

Av intervjuer med lärare och elever framgår att ordningsreglerna för skolan inte är utformade tillsammans med eleverna och att de finns upprättade sedan flera år tillbaka och har inte aktualiserats innevarande år. Eleverna känner till viss del till innehållet men påpekar att de också kan kännas irrelevanta och inte är förankrade vare sig hos lärare eller hos elever.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygg lärandemiljö****Bedömning:**

Rektor behöver förbättra skolans förebyggande arbete och åtgärder vid kränkande behandling.

Författningsstöd:

14 a kap. 10 § skollagen

Motivering:

Av tillsynen framgår att det har förekommit kränkningar mellan lärare och elev. Rektor behöver vidta åtgärder för att förebygga att situationen inte uppstår igen och i övrigt ansvara för att de rutiner som finns är förankrade hos lärare och elever.

Huvudområde: Enskild elev rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och val****Bedömning:**

Skolan erbjuder inte språkval och modersmålsundervisning i enlighet med författningen.

Författningsstöd:

2 kap. 18 § grundskoleförordningen; 2 kap. 9 § grundskoleförordningen

Motivering:*Språkval*

Av intervjuerna framgår att de elever som erbjuds undervisning i engelska och svenska som ett alternativ till undervisning i ett modernt språk inte får möjlighet att fördjupa sig i det ena av dessa ämnen. Vidare framgår att skolan presenterar detta alternativ snarast som en ersättning om man inte lyckas i det moderna språket eller som stöd i engelska och svenska. Av flera elevintervjuer framgår att det finns elever som har valt exempelvis engelska i syfte att fördjupa sig i det engelska språket men inte fått denna möjlighet.

Modersmålsundervisning

Av tillsynen framkommer att det finns flera elever som har rätt till modersmålsundervisning. Trots kunskapen om att det finns elever med utländsk bakgrund inventerar inte skolan behovet av modersmålsundervisning för att kunna erbjuda dessa elever den undervisning de har rätt till.

Huvudområde: Enskild elev rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Särskilt stöd i samtliga ämnen ges inte till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 4 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av intervjuer med lärare och elever framgår att de särskilda stödinsatserna på skolan är begränsade till engelska och matematik och i vissa fall också svenska. Det framgår att lärarna vid behov av särskilda stödinsatser ofta inom ramen för den ordinarie undervisningen stöttar eleverna. Ofta ligger ansvaret hos den enskilde eleven för att påtala behovet av stöd vilket också bekräftas av elevernas utsagor i intervjuerna. Skolinspektionen vill påpeka att det åligger skolan att erbjuda särskilt stöd i samtliga ämnen som ingår i elevens utbildning.

Huvudområde: Enskild elev rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Studiehandledning på modersmålet ges inte till elever som är i behov av detta.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Studiehandledning på modersmålet för elever som har annat modersmål än svenska ges inte.

Huvudområde: Enskild elev rätt

Bedömningsområde: Rektors beslutsfattande

Bedömning:

Rektor fattar inte beslut angående elevers rätt till att studera svenska som andraspråk i enlighet med bestämmelserna.

Författningsstöd:

2 kap. 15 § grundskoleförordningen

Motivering:

På Lysingskolan finns elever som har ett annat modersmål än svenska och som kan ha rätt att läsa enligt kursplanen i svenska som andraspråk. Rektorn utreder och beslutar inte i enlighet med bestämmelserna om undervisning i svenska som andraspråk utan eleverna läser istället utifrån den ordinarie kursplanen i svenska.

Huvudområde: Enskild elev rätt

Bedömningsområde: Rektors beslutsfattande

Bedömning:

Rektor fattar inte beslut om placering i särskild undervisningsgrupp för eleverna i den s.k. internationella klassen.

Författningsstöd:

5 kap. 5 § grundskoleförordningen

Motivering:

Tillsynen visar att elever med utländsk bakgrund som ingår i den s.k. internationella klassen som förberedelse för fortsatta studier inom grundskolan placeras utan att beslut efter utredning om fortsatt placering i särskild undervisningsgrupp har fattats. Flertalet elever har till en början den huvudsakliga delen av undervisningen i den internationella klassen men slussas successivt ut till en grundskoleklass under det första året på skolan. Eleverna tilldelas en klasstillhörighet med en klass i grundskolan vid ankomsten men tidpunkten när eleverna går över till denna varierar stort och det finns elever som under en längre tid har sin huvudsakliga undervisning i den s.k. internationella klassen.

Huvudområde: Enskild elev rätt**Bedömningsområde: Rektors beslutsfattande****Bedömning:**

Rektor fattar inte beslut om anpassad studiegång för eleverna som ingår i den s.k. internationella klassen.

Författningsstöd:

5 kap. 10 § grundskoleförordningen

Motivering:

Undervisningen i den s.k. internationella klassen anpassas och utformas efter varje elevs specifika behov. Utgångspunkten för undervisningen är timplanen för grundskolan men avvikelser från denna görs för samtliga elever. Något beslut i enlighet med förordningen har dock inte fattats.